

Nd.

281. Breytingartillögur

við frumvarp til laga um takmarkanir á rjetti til fasteignaráða á Íslandi.

Frá allsherjarnefnd.

1. Við 1. gr:

Greinin orðist svo:

Enginn má óðlast eignarrjett eða notkunarrjett yfir fasteignum á landi hjer, hvort sem er fyrir frjálsa afhending eða nauðungarráðstöfun, hjónaband, erfðir eða arfsal, nema þeim skilyrðum sje fullnægt, sem nú skal greina:

1. Ef einstakur maður er, þá skal hann vera heimilisfastur hjer á landi.
2. Ef fleiri menn eru í fjelagi, og ber hver fulla ábyrgð á skuldum fjelagsins, þá skulu þeir allir vera heimilisfastir hjer á landi.
3. Ef fjelag er, og bera sumir fulla, en sumir takmarkaða, ábyrgð á skuldum fjelagsins, þá skulu þeir, er fulla ábyrgð bera, allir vera hjer heimilisfastir, enda skal fjelagið hafa hjer heimili og varnarþing og stjórnendur allir vera hjer heimilisfastir.
4. Ef fjelag er, þar sem enginn fjelaga ber fulla ábyrgð á skuldum fjelagsins, eða stofnun, þá skal fjelagið eða stofnunin eiga hjer heimilisfang og varnarþing og stjórnendur allir vera hjer heimilisfastir.

Nú eru skilyrði þau eigi fyrir hendi, er í 1.—4. tölulið segir, og er ráðuneytinu þá rjett að veita leyfi, ef ástæða þykir til. Eigi þarf leyfi til leigu á eða rjettinda yfir fasteign til 3 ára eða með uppsögn með eigi lengri en $\frac{1}{2}$ árs uppsagnarfresti.

Hverskonar rjettur til afnota fasteigna, þar með veiðirjettur, námu-rjettur, rjettur til að hagnýta vatnorku og því um líkt, er talinn notkunarrjettur í lögum þessum.

2. Við 2. grein:

Greinin orðist svo:

Eigi verður krafist afsals á eign eða rjettindum, sem leyfis þarf til samkvæmt 1. gr., nema leyfið sje áður fengið. Ef það fæst eigi, er ráðstöfunin ógild, enda á kaupandi þá rjett til að fá þegar endurgoldið það, er hann kann að hafa greitt.

3. Við 3. grein:

- a. Á eftir »þinglýsingar« komi:
eða innritunar fyrirfram.
- b. Í stað »neita um þinglýsinguna« komi:
skrá athugasemd um þetta og því næst skýra ráðherra tafarlaust frá málavöxtum.

4. Við 4. gr.:

Greinin orðist svo:

Nú hefir skjal, slikt sem segir í 3. gr., verið fyrirfram innritað eða þinglesið, eða einhver, sem hefir fengið rjettindi yfir fasteign samkv. 1. gr. og fullnægir eigi skilyrðum laga þessara, er orðinn umráðandi hennar eða afnotahafi, og skal ráðherra þá, þegar hann er orðinn þessa vitandi, setja honum frest til að koma málinu í löglegt horf, með því að fá leyfi það, er vantar, eða annars kostar með því að fá rift kaupunum (2. gr.) eða með því að láta rjettindin af hendi til annars manns, er öðlast megi þau að lögum, ef seljandi heldur fast við samninginn. Frestur þessi má eigi styttri vera en 6 mánuðir og eigi lengri en 3 ár.

Ákvörðun sína um þetta lætur ráðherra innrita fyrirfram eða þinglesa, svo fljótt sem unt er, á varnarþingi fasteignarinnar. Frestinn skal setja frá þinglýsingardegi.

5. Við 5. gr.:

Í stað »stjórnarráðið« komi:
ráðherra.

6. Við 6. gr.:

Aftan við greinina bætist:
ef hún fullnægir skilyrðum laga þessara. Ella fer svo, sem í 8. gr. segir.

7. Við 7. gr.:

Fyrir »Þá skal aðvart« komi:
skal skiftaráðandi þá gera ráðherra viðvart.

8. Við 8. gr.:

Greinin orðist svo:

Nú verður sú breyting á, að einhver sá, er öðlast mátti rjettindi yfir fasteign samkv. 1. gr. leyfislaust, missir þar greind skilyrði, og skal þá fara eftir ákvæðum 4. og 5. gr., með albrigðum eftir atvikum.

9. Við 9. gr.

Orðin »þeim bæ eða ráðstöfunum« falli burt, en í stað þeirra komi:

þinghá eignarinnar, og skal hann vera fyrirsvarsmáður eiganda í öllum málum.

10. Aftan við frv. komi 3 nýjar greinar (10.—12. gr.), svo hljóðandi:

10. gr.

Nú hefir einhver sá öðlast rjettindi samkv. 1. gr. yfir fasteign áður en lög þessi öðlast gildi, er eigi fullnægir skilyrðum þeirrar gr., og skal honum þá veittur 5 ára frestur frá 1. jan. 1920 til þess að koma málinu í löglegt horf með þeim hætti, er segir í 4. gr. Ef málinu er eigi komið í löglegt horf áður frestur sje liðinn, fer eftir ákvæðum 5. gr.

11. gr.

Lög þessi taka eigi til:

1. umboðsmanna ríkisins, þótt búsettir sjeu erlendis, nje til námsmanna, sjúklinga eða annara, sem líkt er ástatt un.
2. annara ríkja, sem kaupa hjer á landi embættisbústað handa umboðsmönnum sínum.

3. þegna annara ríkja, að því leyti, sem þau kynnu að koma í bága við milliríkjasamninga.

12. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1920.

11. Fyrirsögn frumvarpsins verði:

Frumvarp til laga um eignarrjett og afnotarjett fasteigna.